

diep. In 't geheel wezen zes tonnen den schipper den weg door 't Noorderdiep; bij de zesde ton vloeiden N. en Z. gat ineen.

In 1644 (Blaeu, Zeespiegel, uitgave 1644) is de Maas „maer een wijde ofte breede vlackte, met weynich verandering van diepte, en die men op zijn windt bezeylt.” Is de wind zuidelijk, dan vaart men het Zuiderdiep in en past op de oude merken. Blaeu geeft thans de diepte bij de 2e ton op 10 voet (1608 : 27 voet), bij de 3e ton op 11 voet (1608 : 21 voet), bij de 4e ton, waar ook nog de drempel 't ondiepst is, 10 voet (1608 : 12 voet). Met een noorderlijken wind moet men het Noordergat nemen: „want by de noordwal een diepjen in gaet daer stijf een voet water meer is als neven de tonnen hier boven beschreven (die van 't zuidergat!) en wordt dit ghenaemt Everskil.”

Eene vergelijking van de dieptecijfers in 't Zuidergat (Waghenaer 1584 : 18—24 voet, Blaeu 1608 : 12—27 voet, Blaeu 1644 : 10—11 voet) doet ons zien, hoe dit meer en meer verzandt en overal ongeveer gelijke diepte verkrijgt, welke diepte weinig afwijkt van die van de Hondeplaat (in 1644 Hompel genoemd) : 6, 7 en 8 voet (Blaeu 1627). Het Noordergat, ten tijde van Albert Haeyen en Waghenaer nog goed bruikbaar, is in 1608 van weinig beteekenis, maar er begint zich weder een geul te vormen, die in 1627 een diepte van 10—20 voet bezit en in 1644 ongeveer een voet dieper is dan het Zuidergat, dus 11 à 12 voet.